

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De Baptismo, ac sacri lauacri prophetia. cap. lv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

CREDIT ad eum, & illuminamini: & facies vestrae non confundentur. *Psal. 33.*

Sitientes, venite ad aquas, & qui non habetis argentum, pro- *Esa. 55.*
 perate, & emite: & bibite vinum sine argento & pretio. *12.* Hau-
 rietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris. Lauamini, *1.*
 mundi estote, auferte malum cogitationum vestrarum.

Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis: & ego *Mat. 11.*

B reficiam vos.

Amen amen dico vobis: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non *Io. 3.*
 intrabit in regnum Dei.

In diebus Noë, cum fabricaretur arca, in qua pauci, id est octo animae saluae *1. Per. 3.*
 factae sunt per aquam. Quod & vos nunc similis formae saluos facit baptisma: non
 carnis depositio fordidum, sed conscientiae bonae interrogatio ad Deum, per refur-
 rectionem Iesu Christi.

Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati, gustauerunt etiam donum Dei *Heb. 6.*

coeleste, & participes facti sunt Spiritus sancti, gustauerunt nihilominus bonum
 Dei verbum, virtutesque seculi venturi, & prolapsi sunt, rursus renouari ad peni-
 tentiam, rursus crucifigentes sibi metipsis filium Dei, & ostentui habentes.

*Baptismi tempus, vniuersa hominum vita est. Quemadmodum enim corpori citra re- Basil. ex-
 spirationem viuere impossibile est: sic etiam fieri non potest, vt anima consistat, quae Crea- hort. ad
 torem minime cognoscit. Dei enim ignoratio, anima mors est. Qui autem baptismi aqua in- Bapt.
 etus non est, illuminatus non est. Porro absque luce, nec oculus ea, quae in aspectum cadunt, simile.
 cernere, nec anima Dei contemplationem suscipere potest. Ioannes baptismum poenitentiae
 praedicabat: & ad eum vniuersa Iudaea exibat. Dominus praedicat baptismum adoptionis:
 & quis ex ijs, qui in ipsum sperant, non parebit? Baptismus ille rudimentarius dumtaxat
 erat: hic perficiendi vim habet. Ille recessus a peccato erat: hic coniunctio cum Deo.*

*Israël, nisi mare traieisset, a Pharaone disinctus non fuisset: tu quoque, nisi per aquam Baptismi
 transferis, ab amarulenta diaboli tyrannide non te remouebis. Ille de spiritali petra non bi- suscipiendi
 bisset, nisi typice baptizatus fuisset: eodem modo nec tibi veram potionem quisquam datu- necessitas.
 rus est, nisi vere baptizatus fueris. Ille post baptismum angelorum panem manducauit: sic
 tu, nisi prius baptismum susceperis, panem viuum non manducabis. Ille ob baptismum ad
 promissam terram ingressus est: tu quoque quo tandem pacto in paradisum ingredi queas,
 nisi baptismo consigneris? Illudne te fugit flagrantem gladium ad ligni viam custodiendam
 collocatum esse, infidelibus quidem terribilem & exurentem, ijs autem, qui fide praediti
 sunt, facile peruium, ac blandè illucentem? Quin illum quoque versatilem fecit Dominus.
 Nam cum fidelem viderit, terga vertit: cum autem aliquem baptismi minime consigna-
 tum, rectè in eum impetum facit. Elias currum igneum & equos flammeos ad se venien-
 tes non extimuit: verum coelestis itineris cupiditate incensus, terroris plena fide ter aggres-
 sus est, ac leto animo flagrans vehiculum conscendit is, qui adhuc in carne debebat: tu ve-
 rò non quadrigam igneam conscensurus, sed per aquam & Spiritum in caelum ascensurus,
 ad vocationem non accurris?*

*Si hominum seruus esses, ac publico scripto libertas seruis proposita esset, an non ad pra-
 stitutum diem adesses, patronos mercede conducens, ac iudices obsecrans, vt omni ratione
 in libertate afferereris? Imò etiam colaphum, hoc est extremam seruorum plagam, hac condi-
 tione, vt postea cruciatibus eximereris, non recusares. Cum autem te, non hominum, sed pec-
 cati seruum, ad libertatem praeco vocet, vt te captiuitate liberet, atque angelorum conciumem
 efficiat, filiumque Dei, per gratiam videlicet adoptatum, constituat, ac bonorum Christi
 heredem, nondum tibi tempus esse ais accipiendi quae tibi oblata sunt.*

Quando Christianus eris? Quando te velut nostrum agnoscemus? Anno superiore praeco- *In eos qui*

baptismū sens tempus expectabas: nunc rursus futurum expectas. Vide ne longiores vita pollicitatio- F
 differunt. nes facere comperiaris. Nescis quid crastina dies paritura sit. Ne ea promittas, qua tua non
 sunt. Ad vitam te, o homo, fruis: quid tu vocationem fugis? Ad bonorum fruitionem:
 quid tu beneficium prateris? Caelorum regnum apertum est: qui vocant, a mendacio abhor-
 ret: facilis est via. Non tempore, non impensa, non labore opus est. Quid refugis? quā tan-
 quam vitulus iugū expers, iugum metuis? Suave est, leue est. Non collum premit, sed gloria
 afficit. Neque enim iugum ad collum astringitur: sed vltre ac liberè trahentem poscit. Vi-
 des accusari Ephraim, vt iuenculā cestro percitam, quia temerè huc atque illuc vagatur,
 Legis iugum aspernans. Subijce indomitum collum tuum, esto iumentum Christi: ne alio-
 qui, si iugum excusseris, c liberè & solutè vixeris, belluis prædā sis. Gustate & videte
 quoniam suavis est Dominus. Mellis dulcedinem quonam modo ignaris predicabo? Gustate G
 & videte. Sensus quouis sermone valentior & efficacior est ad experientiam.

Nunc animam tuam tanquam in trutina stare existima, atque hinc ab angelis, hinc à
 demonibus trahi. Vtris igitur cordis tui momentum dabis? Vtrum apud te victoriam obti-
 nebit, carnis voluptas, an anima sanctificatio? præsentium copia, an futurorum cupiditas?
 Angeli te excipient, an daemones retinebunt? In acie duces tessera militibus suis tribuunt,
 vt & amici sese inuicem reuocent, & si in pugna cum hostibus commixti fuerint, perspi-
 cūe disungi queant. Nō te, noster sis an hostis, agnoscat, nisi per mystica symbola fidem
 Psal. 4. facias te nostrum esse. Nisi signatum fuerit super te lumen vultus Domini, quonam modo
 angelus te vendicabit? quonam modo te hostibus extorquebit, nisi sigillum agnouerit? Iam,
 quonam pacto dicturus es, Dei sum, si indicia tecum non feras? An illud nescis, quod exter-
 minator signatas domos præteribat, atque in ijs, quæ signatæ non erant, primogenitos morte H
 afficiebat? Thesaurus nō ob signatus furum insidijs patet. Pecus nullo signo notata citra pe-
 riculum appetitur. Iuuenis es? Baptismi freno iuuentutem obfirma, atque in tuto colloca. Ve-
 getas etas effluxit? Ne viatico careas: ne præsidium ac velut amuletū amittas. Ne de vn-
 decima hora, tanquam de prima, cogites.

Si quis medicus hoc tibi artibus quibusdam facturum sese polliceretur, vt à senectute
 ad iuuenilem ætatem redires, an nō ad hunc diem venire cuperes, in quo te ad ætatis florem
 redeuntem cerneres? Cum autem baptismus hoc tibi facturum se spondet ac pollicetur, vt a-
 nima tua, quam vetustate confecisti, ac rugosam & maculis scædam per iniquitates tuas
 reddidisti, ad pristinum florem redeat, bene de te merètes contemnis? nec ad huiusmodi pol-
 licitationem accurris? nec inopè hoc miraculum, quod tibi promittitur, videre concupiscis? I
 nempe quonam modo sine matris opera homo renascitur, quonam modo is, qui vetustatem
 contrahit, atque iuxta desideria erroris corrumpitur, rursus viget ac pubescit, atque ad æ-
 tatis florem redit. Baptismus captiuus est redemptio, debitorum remissio, peccati mors, anima
 Bap- regeneratio, splendidum indumentum, sigillum nullius conatum metuens, vehiculum in cœ-
 tismi- lum, regni conciliator, adoptionis beneficium. Tōt ne, o miser, ac tātis bonis voluptatem præ-
 effectus. ferèdam putas? Intellego enim quæ tibi dilationis causa sit, etiamsi eam verbis obtegas. Res
 Cur à ple- ipse clamant, etiamsi voce sileas. Sine vt carne mea ad rerum turpium & obscenarum o-
 visquedi- blestationem abutar, vt in voluptatum cœno voluter, vt manus meas cruentem, vt aliena
 feratur ba eripiam, versutè incedam, peierem, mentiar: ac tum baptismum, cum peccandi finem fecero,
 primum, suscipiam. Ecquis autem tibi vita metam fixit? Quis tibi senectutis terminum præscripsit?
 vel pieæ- Quis apud te tam locuples futurarum rerum sponsor? An non vides infantes morte abripi? K
 ta insti- atate florètes abduci? Vita nullum certum terminum præfinitum habet. Quid expectas, vt
 tum. baptismus febris beneficio tibi contingat? cum iam ne salutaria quidem verba pronun-
 ciare, ac fortasse ne planè quidem audire poteris, non manus in cœlum tollere, non pedi-
 bus stare, non adorationis causa genu flectere, non vtiliter doceri, non certò confiteri, non te
 ad Christum adiungere, non hosti nuncium remittere, ac fortè ne scitè quidem subsequi, cum
 initaberis: ac denique ita affectus eris, vt qui aderunt, ancipiti animo sint, gratiamne sen-
 seris, an eorum quæ fiant, omni sensu careas. Atque vt hoc demus, te gratiam tum ita susce-
 pturum, vt eam sentias & agnoscas, talentum quidem habebis, at quæstum ex eo nullum te-
 cum ferēs.

Quemadmodū nos primū creauit, ita creatos instaurauit ac refinxit, & quidem fig-
 mento

A mento diuiniore, primūque sumentum multis partibus superanti (quod ut *ut* cursum Nat. o-
ineuntibus est signaculum, ita ihs, qui aduertiore etate sunt, gratia etiam est, cellapseque i-
maginis erectio) ne alioqui per desperationem sceleratioris efficeremur, atque in grauiora *Bapt.*
quotidie flagitia prorumpentes, penitus tandem à summo bono, atque à virtute, propter ani-
mi desponsionem excideremus, atque in profundum malorum, ut Scripturæ verbis utar,
gurgitem prolapsi, contemneremus.

Sic te compara, ut Baptismus non modo corpus, sed imaginem quoque diuinam abluat:
non peccata solum delet, sed mores etiam emendet: non pristinas tantum vitæ sordes ab-
tergat, verum fontem quoque ipsum expurget: non hoc tantum in animo tibi insculpat, ut
opes honestis rationibus quæras, sed etiam ut laudabiliter effundas, atque, quod leuissimum
B est, malis artibus quesitas abijcias. Quid enim tibi profuerit, ita peccati veniam impetra-
se, ut tamen ei, quem laeseris, damnum non sarcatur: cum tu duplici scelere constrictus te-
nearis, altero, quia sceleratis artibus facultates tuas auxisti, altero, quia partas opes mordicus
retines? Ita, quanuis illa tibi noxa condonata sit, hac tamen hodierno die adhuc implicaris.
Hodie enim apud te aliena res est. Ideoque nequaquam sublatum atque extinctum est pec-
catū, sed tempore solum intercisum. Pars enim altera ante Baptismum perpetrata est: altera
post Baptismum manet. Neque enim presentibus flagitijs, sed ijs, quæ iam admissa sunt, ve-
niam affert Baptismus. Porro non veteratorie & simulate accipienda est Baptismi purga-
tio, verum serio imprimenda: tibi que hoc agendum, ut pleno perfectoque splendore niteas,
non ut leuiter atque in superficiem illinaris, ut non peccata tantum obducatur Baptismus, sed
C ab ijs omnino te vindicet.

Benedictus Deus, qui facit mirabilia solus, qui facit omnia, & transmutat ea. Qui heri *Sal. 71.*
captiui erant, hodie liberi sunt, ac ciues Ecclesiæ. Qui nuper in ignominia peccatorum, nūc
in libertate ac fiducia insitiæ.

Si Deum nosse, tantum bonum est, ut ad huius magnitudinem nihil accedere queat. pro- *Quantius*
fecto Dei filium effici, felicitatem omnem excedit. Nam cui hoc donatum est, ut filius Dei *bonum sit,*
fiat, proculdubio Patris dignitatem obtinebit. Hoc porro consequi, supra omne *filium Dei*
supra omnem spem istud donum est, supra naturam hæc gratia. *effici.*

Baptizatur in Spiritu sancto, qui per omnem cogitationem, & sermonem, & actionem, *Quisiam*
sanctificatur, ac spiritualis est. Quemadmodum enim qui in aquam mergitur, totus hume- *in spiritu*
D scit: sic qui in Spiritu sancto baptizatur, totus spiritualis ac sanctus efficitur, animoque & *sancto ba-*
actione talis redditur. *ptizetur.*

DE IDOLIS, ET DIIS FALSO VNCV-
patis. CAP. LVI.

NON erunt tibi Dij alij præter me. Nō facies tibi sculptile, neque *Exod. 20.*
omnē similitudinem, quæ est in cælo desuper, & quæ in terra
deorsum, nec eorum quæ sunt in aquis sub terra. Non adorabis
ea, neque coles. Ego sum Dominus. Quicumque sacrificauerit
diis alienis, exterminabitur. Nō inferes idolum in do-
mum tuam, ne sis anathema sicut illud.

E Simulacra gentium, argētum & aurum, opera manuum ho- *Sal. 113.*
minū. Dij, qui cælum & terram non fecerunt, pereant à terra, & sub cælo hoc.

Vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei, & de his, quæ *Sap. 13.*
videtur bona, non potuerunt intelligere eum qui est, neque operibus attendentes,
agnouerunt quis esset artifex: sed aut ignem, aut spiritum, aut citatum aërem, aut
gyrum stellarum, aut nimiam aquam, aut solem & lunam, rectores orbis terrarum
Deos putauerunt. Quorum si specie delectati, Deos putauerunt, sciant quantò his
dominator eorum speciosior est. speciei enim generator hæc omnia constituit.
Aut si virtutem, & opera eorum mirati sunt, intelligant ab illis, quoniam qui hæc
fecit, fortior est illis. A magnitudine enim speciei & creaturæ, cognoscibiliter po-
terit creator eorum videri, sed tamen adhuc in his minor est querela. Et hi enim